

8 Φεβρουαρίου 1725

Ο Μέγας Πέτρος της Ρωσίας

Όταν, το 1682, πέθανε ο τσάρος Θεόδωρος, τ' αγόρια αδέρφια του ήταν ακόμη πιτσιρικά. Η αδερφή τους Σοφία (1656 - 1704) ανέβηκε στο θρόνο με επανάσταση, επίτροπος του ελαφρά χαζού Ιβάν και του Πέτρου (γεννήθηκε το 1672). Ο Πέτρος γευόταν τη ζωή, γλεντούσε κι ανδρωνόταν, ψήλωνε, έμοιαζε με γίγαντα κι ονειρευόταν. Επαναστάτησε, όταν είδε την αδερφή του Σοφία να υποδέχεται με τιμές νικητή τον νικημένο από τους Τατάρους στρατηγό και εραστή της. Τη συνέλαβε (1689), την έκλεισε σ' ένα μοναστήρι κι άφησε τη μάνα τους, Ναταλία, να κυβερνά. Όταν κι αυτή πέθανε, αποφάσισε πως ώρα ήταν να κυβερνήσει ο ίδιος: Πέτρος ο Α'. Σε λίγο, θα τον έλεγαν Μεγάλο Πέτρο.

Στα 1695, εκστράτευσε κατά των Τούρκων αναζητώντας διέξοδο στις νότιες θάλασσες. Κατάφερε να πολιορκήσει το Αζόφ αλλά διαπίστωσε πως οι αξιωματικοί του δεν ήξεραν να κουμαντάρουν το στράτευμα και οι πυροβολητές του δεν μπορούσαν να σημαδέψουν τα τείχη. Του πήρε ένα χρόνο να διορθώσει την κατάσταση. Στις 28 Ιουνίου 1696, μπήκε στο Αζόφ. Είχε πια το λιμάνι που γύρευε. Δεν έχει πλοία. Ούτε ναυπηγούς. Αποφάσισε να μάθει ο ίδιος ναυπηγική.

Στα 1697, σε ηλικία 25 χρόνων, έφυγε κρυφά από τη Ρωσία κι άρχισε να περιοδεύει την Ευρώπη. Δούλεψε εργάτης σε ναυπηγείο, προσέλαβε ειδικευμένους τεχνίτες, έμαθε να συγκρατεί τις βάρβαρες ορμές του και να φέρεται σαν βασιλιάς κι ετοίμασε την προσωπική του επανάσταση. Τον πληροφορήσαν ότι στη Ρωσία ξέσπασε κίνημα. Όσο να γυρίσει, οι κινηματίες είχαν τουφεκιστεί.

Στα 1699, ξεκίνησε τον εξευρωπαϊσμό της Ρωσίας. Με τα ίδια του τα χέρια κούρεψε τα γένια των βογιάρων. Στις 20 Αυγούστου, καθιέρωσε το ευρωπαϊκό ντύσιμο. Στις 20 Δεκεμβρίου, εισήγαγε το νέο ημερολόγιο.

Ακολούθησαν οι πόλεμοι με τον Κάρολο ΙΒ΄ της Σουηδίας. Η τελευταία μάχη δόθηκε στην Πολτάβα, στις 8 Ιουλίου 1709. Όταν τελείωσε, ο σουηδικός στρατός είχε καταστραφεί. Ο Πέτρος πήρε τη Ρίγα κι ολόκληρη την Εσθονία (1710) και το Ιάσιο, κατήργησε τη ρωσική Δούμα, ανασυγκρότησε την οικονομία, αναδιοργάνωσε τη διοίκηση, συγκρότησε τον πολυπόθητο πολεμικό του στόλο και συγκρούστηκε με τους Τούρκους, ξεσηκώνοντας τους Έλληνες που τραγουδούσαν στο όνομά του. Εξέδωσε προκήρυξη με την οποία τους καλούσε να επαναστατήσουν και ονόμασε τον εαυτό του «Ρωσογραικών αυτοκράτορα», εξάπτοντας τη φαντασία. Στις ελληνικές εκκλησιές, μνημόνευαν τ' όνομά του κι ο Αγαθάγγελος προφήτευε τον λυτρωμό που θα έφερνε το ξανθό γένος.

Ήταν η πρώτη εκδήλωση του ρωσικού ενδιαφέροντος για έξοδο στο Αιγαίο. Ως το τέλος του αιώνα, οι Έλληνες είχαν να υποφέρουν πολλά, κυρίως στα χρόνια της Μεγάλης Αικατερίνης.

Στις 22 Οκτωβρίου του 1721, ο Μεγάλος Πέτρος ανακηρύχθηκε αυτοκράτορας πασών των Ρωσιών, εγκαταλείποντας τον τίτλο του τσάρου.

Πέθανε στις 8 Φεβρουαρίου του 1725. Κληροδότησε στους διαδόχους του ολόκληρη την ανατολική ακτή της Βαλτικής και μια καινούρια πόλη: Την Αγία Πετρούπολη, μετέπειτα Λένινγκραντ, ξανά Πετρούπολη, προωθημένο λιμάνι στον μυχό του Φιννικού κόλπου. Ιδρύθηκε στις 27 Μαΐου 1703 και ανακηρύχθηκε πρωτεύουσα του ρωσικού κράτους. Τα επόμενα 215 χρόνια, η Μόσχα έμελλε να ζήσει στη σκιά της νέας πόλης.

1404: Γεννιέται ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, τελευταίος αυτοκράτορας του Βυζαντίου. Σκοτώθηκε με το σπαθί στο χέρι, στις 29 Μαΐου 1453, ημέρα που έπεσε η Κωνσταντινούπολη στους Οθωμανούς του Μωάμεθ Β΄

1587: Μετά από 19 χρόνια φυλάκισης, αποκεφαλίζεται η πρώην βασίλισσα της Σκωτίας, Μαρία Στιούαρτ, με την κατηγορία της συνωμοσίας για την ανατροπή της βασίλισσας Ελισάβετ. Είχε γεννηθεί το 1542.

1861: Οι νότιες πολιτείες που είχαν αποχωρήσει από την Αμερικανική Ένωση συμφωνούν στην δημιουργία της Ομοσπονδίας Πολιτειών της Αμερικής.

1904: Οι Ιάπωνες βυθίζουν τον ρωσικό στόλο στον Ειρηνικό ωκεανό. Η ναυμαχία ήταν το προοίμιο της πολιορκίας του Πορτ Άρθουρ (ΒΑ της Κίνας), που ξεκίνησε το επόμενο καλοκαίρι ([βλ. 2/1/1905](#)).

1937: Στον Ισπανικό Εμφύλιο, ο στρατηγός Φράνκο κυριεύει την Μάλαγα με την βοήθεια 15.000 Ιταλών φασιστών.

1943: Ρωσικά στρατεύματα επανακτούν το Κουρσκ, το οποίο είχαν χάσει από τους Γερμανούς τον Νοέμβρη του 1941.

1979: Οι ΗΠΑ αναστέλλουν κάθε βοήθεια προς την Νικαράγουα, όπου έχουν επικρατήσει οι Σαντινίστας.

2000: Με την πρώτη ψηφοφορία και με ψήφους 269 επί 298 παρόντων βουλευτών, ο Κωστής Στεφανόπουλος επανεκλέγεται πρόεδρος της Δημοκρατίας για δεύτερη συνεχή θητεία. Είναι η πρώτη φορά που εκλέγεται πρόεδρος με τέτοια πλειοψηφία, η πρώτη φορά που εκλέγεται από την πρώτη ψηφοφορία και η πρώτη φορά που πρόεδρος επανεκλέγεται όντας εν ενεργεία.

2004: Με 1.017.085 ψήφους, ο Γιώργος Παπανδρέου εκλέγεται πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ, σε μια πρωτόγνωρη για τα ελληνικά δεδομένα ανοιχτή διαδικασία.

2005: Ο Κάρολος Παπούλιας εκλέγεται πρόεδρος της Δημοκρατίας με 279 ψήφους, δέκα περισσότερους από όσους είχε λάβει το 2000 ο προκάτοχός του Κωστής Στεφανόπουλος.

2005: Πρώτη συνάντηση του νέου προέδρου της Παλαιστίνης, Μαχμούτ Αμπάς με τον πρωθυπουργό του Ισραήλ, Αριέλ Σαρόν. Πραγματοποιήθηκε στο Σαρμ Ελ Σείχ της Αιγύπτου και κατέληξε σε συμφωνία «κατάπαυσης του πυρός».

2019: Με 153 ψήφους υπέρ, 140 κατά, μία παρών και 6 απόντες, η ελληνική Βουλή εγκρίνει το πρωτόκολλο ένταξης της Π.Γ.Δ.Μ. στο ΝΑΤΟ.

Η 8^η Φεβρουαρίου στον πολιτισμό

8 Φεβρουαρίου 1828

Ο Ιούλιος Βερν

Ο Ιούλιος Βερν γεννήθηκε στη Νάντη της Γαλλίας, στις 8 Φεβρουαρίου 1828, κι από πολύ μικρός ονειρευόταν ταξίδια και περιπέτειες. Όταν έγινε έντεκα χρόνων, έπεισε έναν καπετάνιο να τον πάρει μούτσο σε κάποιο καράβι που σαλπάριζε για τις Ινδίες. Την τελευταία στιγμή, ο πατέρας του τον πρόλαβε και τον γύρισε σηκωτό, στο σπίτι. Έτσι, ο μικρός Ιούλιος περιορίστηκε στα ταξίδια και τις περιπέτειες της φαντασίας του. Τέλειωσε το λύκειο, μπήκε στο πανεπιστήμιο της Νάντης και συνέχισε ανώτατες σπουδές στο Παρίσι. Ήθελε να γίνει θεατρικός συγγραφέας. Τα έργα του, όμως, δεν είχαν επιτυχία. Αποφάσισε να δοκιμάσει μυθιστόρημα.

Τα πρώτα του βιβλία «Πέντε βδομάδες σε ένα αερόστατο», «Ταξίδι στο κέντρο της Γης» και «Από τη γη στη σελήνη» προκάλεσαν βαθιά έκπληξη. Τα όσα έγραφε, ήταν τελείως φανταστικά κι απραγματοποίητα για την εποχή του. Οι επιστήμονες, όμως, παραδέχονταν πως τα γραπτά του και αληθοφανή ήταν και είχαν επιστημονική βάση. Και όλοι διαπίστωναν

πως και τα τρία ήταν συναρπαστικά. Είχε γεννηθεί ο πιο μεγάλος συγγραφέας επιστημονικής φαντασίας του 19ου αιώνα.

Σε μια εποχή που συγκλονιζόταν από τις μεγάλες επιστημονικές ανακαλύψεις, τους πρώτους σιδηροδρόμους και τα ατμόπλοια, ο Ιούλιος Βερν μιλούσε για εφευρέσεις που θα χρειάζονταν πάνω από 50 κι 100 χρόνια για να πραγματοποιηθούν. Το «20.000 λεύγες κάτω από τη θάλασσα» γράφτηκε στα 1869. Πέρασαν 86 χρόνια, ώσπου ο «Ναυτίλος» του μυθιστορήματος να γίνει το ομώνυμο ατομικό υποβρύχιο. Κι ακριβώς εκατό χρόνια, ώσπου, στ' αλήθεια, ο άνθρωπος να πατήσει στο φεγγάρι. Έγραψε το μυθιστόρημα «Ο γύρος του κόσμου σε ογδόντα μέρες» κι οι σύγχρονοί του είπαν πως τα παραλέει. Σήμερα, μπορεί να γίνει σε λιγότερο από σαράντα ώρες.

Από όλα όσα προφήτευσε, μόνο το ταξίδι στο κέντρο της Γης δεν έχει πραγματοποιηθεί. Πέθανε στις 24 Μαρτίου 1905, σε ηλικία 77 χρόνων.

1921: Πεθαίνει ο Ρώσος επαναστάτης και γεωγράφος, Πίτερ Αλεξέγιεβιτς Κροπότκιν. Το 1871 εγκατέλειψε το επιστημονικό του έργο κι έγινε ηγέτης και θεωρητικός του αναρχισμού. Είχε γεννηθεί το 1842.

1925: Γεννιέται ο Αμερικανός ηθοποιός Τζακ Λέμον (Τζον Ούχλερ Λέμον 3ος). Κέρδισε δύο Όσκαρ για τους ρόλους του στις ταινίες «Κύριος Ρόμπερτς» και «Σώστε τον τίγρη».

1931: Γεννιέται ο Αμερικανός ηθοποιός Τζέιμς Ντιν (Τζέιμς Μπάιρον). Με τις ταινίες του «Ανατολικά της Εδέμ» και «Επαναστάτης χωρίς αιτία», έγινε το είδωλο της νεολαίας.

1981: Πανηγυρίζοντας τη νίκη του Ολυμπιακού 6-0 επί της ΑΕΚ, 22 οπαδοί των Πειραιωτών βρίσκουν τραγικό θάνατο στο στάδιο Καραϊσκάκη από τον πανικό που προκλήθηκε όταν κάποιοι κατρακύλησαν στις κερκίδες.

1990: Βρίσκεται νεκρός στο σπίτι του, με μια σφαίρα στο κεφάλι κι ένα όπλο δίπλα του, ο Αμερικανός τραγουδιστής και τραγουδοποιός, Ντελ Σάνον που συνέθεσε την επιτυχία «Run away».

1999: Εκτοξεύεται από το ακρωτήριο Κανάβεραλ το διαστημόπλοιο Stardust («Αστροσκονη») με στόχο να συναντηθεί το 2003 με τον κομήτη «Άγριος 2» και να επιστρέψει στη Γη το 2006.

1992: Στην Αμπερβίλ της Γαλλίας, ξεκινά η 16^η Χειμερινή Ολυμπιάδα με τη συμμετοχή 1.318 αθλητών και 490 αθλητριών από 64 χώρες. Ολοκληρώθηκε στις 23 του μήνα.

2019: Σε ηλικία 83 χρόνων, πεθαίνει ο εμβληματικός Βρετανός ηθοποιός του θεάτρου και του κινηματογράφου, Άλμπερτ Φίνεϊ. Είχε γεννηθεί το 1936.